

Tájékoztató

Duális képzőhelyek részére a Szakképzési
munkaszerződés (SZMSZ) kötéséhez

2021

1. Új fogalmak

Ágazati alapoktatás:

- az adott ágazat sajátosságainak megismerése:
 - o technikumban a kilencedik és tizedik évfolyamon,
 - o szakképző iskolában kilencedik évfolyamon
- széleskörű ágazati alapismeretek, melyet ágazati alapvizsga zár le → ezt követően a tanuló jogosult a szakirányú oktatásba való belépésre, ott szakképzési munkaszerződés kötésére
- célja az átjárhatóság biztosítása a technikum és a szakképző iskola között
- konkrét szakma kiválasztása:
 - o technikumban a 10. évfolyam végén,
 - o szakképző iskolában a 9. évfolyam végén

Szakirányú oktatás: Célja a szakma keretében ellátandó munkatevékenységekhez szükséges ismeretek és készségek elsajátítása azok gyakorlatban történő alkalmazása, valamint a szakmai vizsgára való felkészítés.

Szakmajegyzék (SZJ): A kizárólag szakképző intézményben szakmai oktatás keretében elsajátítható szakmákat tartalmazza. A szakmajegyzékben szakmánként meghatározásra került a szakma azonosító száma, amely tartalmazza a képzési területet, az ágazati besorolást, képesítési keretrendszer szintjét valamint a szakma sorszámát. Ezenkívül a szakmajegyzék tartalmazza a szakma megnevezését, a hozzá kapcsolódó szakmairányt, valamint a szakmai oktatás időtartamát.

Tanulási Eredmény Alapú oktatás (TEA): A tanulással, a tanulási szakasz végére elérhető kimeneti követelmények leírása. Meghatározza, hogy a tanuló mit tud, mit ért és önállóan mire képes, miután lezárt egy tanulási folyamatot. A szakképzés fő célja a szakmai cselekvőképesség kialakítása.

Képzési és kimeneti követelmény (KKK): Azok a részletes követelmények TEA megközelítésben, amelyek alapján a szakképzés és a szakmai vizsgáztatás folyhat. A képzési és kimeneti követelmények részletesen a <https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt> oldalon megtalálhatók.

Programtanterv (PTT): A KKK alapján a szakképzésért felelős miniszter dolgozza ki és teszi közzé hivatalos kiadványként a honlapján.

Tartalmazza:

- a tananyagegységeket, azok célját tartalmát, terjedelmét és a tananyagegységekhez rendelt időkeretet,
- az egyes tananyagegységek évfolyamonkénti megoszlását, tagolását; az oktató képesítési követelményeit; az alkalmazott képzési módszereket,
- a végrehajtáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket, valamint az oktatáshoz kapcsolódó egyéb speciális feltételeket és ezek biztosításának módját.

2. Kamarai nyilvántartásba-vételi eljárás

A kamarai nyilvántartásba-vételi eljárás egy **kérelem benyújtásával indul**, melyet a gyakorlati képzést/szakirányú oktatást szervező szervezetnek, a székhelye vagy a gyakorlati/duális képzési célt szolgáló telephelye szerinti **illetékes területi kamaránál** kell benyújtani.

A kérelem beérkezése után a közhiteles nyilvántartást vezető szerv (területi kamara) az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szabályai szerint egy közigazgatási hatósági eljárás keretében győződik meg a feltételek meglétéről.

(1. sz. melléklet: Nyilvántartásba-vételi kérelem)

2.1. Duális képzőhelyként az a gazdálkodó szervezet vagy képzőközpont vehető nyilvántartásba, amelynél biztosítottak a szakirányú oktatás folytatásának feltételei:

- a.) Oktató
- b.) Eszköz és felszerelés
- c.) Képzési program
- d.) Minőségirányítási rendszer (MIR)

2.1. a.) Oktató: A képzőhely a jogszabályban meghatározott végzettséggel és szakképesítéssel, vagy szakképzettséggel és gyakorlattal rendelkező személyt foglalkoztat.

A szakirányú oktatást végző személlyel szemben támasztott követelmények: A duális képzést folytató szervezetnél oktatóként olyan személy vehet részt, aki

- cselekvőképes,
- nem áll a szakirányú oktatási tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt,
- a duális képzőhely által vállalt szakmának megfelelő, államilag elismert, legalább középfokú szakirányú szakképzettséggel és legalább ötéves, az érintett szakképzettségnek megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkezik és
- kamarai gyakorlati oktatói vizsgával rendelkezik.

Mentesül a kamarai gyakorlati oktatói vizsga letétele alól az, aki

- (bármilyen) mestervizsgával rendelkezik, vagy
- a duális képzőhely által vállalt szakmának megfelelő
 - szakirányú felsőfokú szakképzettséggel és legalább kétéves szakirányú szakmai gyakorlattal vagy
 - felsőfokú végzettséggel és szakirányú középfokú szakképzettséggel, valamint legalább ötéves szakirányú szakmai gyakorlattal vagy
 - az egészségügyi ágazat tekintetében egészségügyi gyakorlatvezető szakképesítéssel rendelkezik, vagy
- a hatvanadik életévét betöltötte.

(Látható, hogy korábban csak az adott, oktatott szakmában szerzett mestervégzettség jelentett mentességet, 2020. január 1-jétől azonban bármilyen mestervégzettség.)

A duális képzőhely oktatója esetében a duális képzőhely által vállalt szakmának megfelelő felsőfokú végzettségnek kell elfogadni a - képzésről rendelkező jogszabály szerint - felsőfokú végzettséget tanúsító műszaki oktatói, technikus tanári, és szakoktatói oklevelet, bizonyítványt.

A felsőfokú végzettséget nem tanúsító, tanfolyami képzésben szerzett műszaki oktatói vagy szakoktatói bizonyítványt az alkalmazáskor a képzés szakirányának megfelelő középfokú szakképzettségnek kell elfogadni. A duális képzőhelyen oktatóként lehetőség szerint szakoktatói képesítéssel rendelkező személyt kell alkalmazni.

2.1. b.) Eszköz és felszerelés:

A szakirányú oktatáshoz szükséges eszközzel és felszereléssel rendelkezik a duális képzőhely, ezek megtalálhatóak az adott szakma Képzési és Kimeneti Követelményében (KKK)

2.1. c.) Szakirányú oktatás képzési programja (KP):

A duális képzőhelynek rendelkeznie kell a szakirányú oktatásra vonatkozó képzési programmal, amely tartalmazza

- a tananyagelemek oktatásának a szakképző intézmény és a duális képzőhely közötti megosztását,
- szakmánként a megtanítandó és elsajátítandó tananyagelemeket és
- a szakképző intézmény és a duális képzőhely általi közös értékelés és minősítés szempontjait.

A képzési programot a szakképző intézmény a duális képzőhellyel közösen alakítja ki.

2.1. d.) A duális képzőhely minőségirányítási rendszert (MIR) működtet, vagy legalább a gazdasági kamara által kidolgozott szempontrendszerben (KAMSZER) meghatározott minőségi követelményeknek megfelel.

Kamarai minőségi szempontrendszer (KAMSZER)

A Kamara törvényi kötelezettsége, hogy a duális képzőhelyek számára kialakítson egy olyan minőségi szempontrendszert, amellyel a duális képzőhelyként működő vállalkozások oktatási tevékenységét is egy új szintre emeli a magyar szakmai oktatás gyakorlati feladatainak megvalósításában.

A Kamara fontosnak tartja, hogy a duális képzőhelyeken felelősségérzet alakuljon ki a tanulókért és a képzésben részt vevő személyekért (a továbbiakban együtt: tanuló), a saját munkáért, illetve egy minőségi elvárás vagy annak igénye a duális képzőhely vezetői gondolkodásában.

A duális képzőhelynek már a **nyilvántartásba vételkor igazolnia** kell, hogy rendelkezik minőségirányítási rendszerrel, vagy legalább a Kamara által kidolgozott minőségi szempontrendszernek megfelel, vagy vállalnia kell, hogy a nyilvántartásba vételig elfogadja és kialakítja a saját vállalkozásában ennek a szempontrendszernek az elemeit.

A Kamara az érték alapú minőségfogalom használatát tartja kívánatosnak a duális képzőhelyeken. A minőségi szempontrendszer alábbi elemei egyben a Kamara által meghatározott érték alapú minőségfogalom követelményei is.

- a teljes képzési rendszerhez kapcsolódó folyamatszemlélet,
- képzési tevékenység leírása és céljának meghatározása,
- minőségcél meghatározása és kapcsolata a tevékenység céljával,
- mérés és ellenőrzés,
- tanulói elégedettség,
- vezetői felelősség meghatározása és felelősök kijelölése,
- helyesbítő tevékenységek tervezése,
- dokumentum és feljegyzéskezelés.

3. A szakirányú oktatás kötelező, a teljesítést igazoló dokumentumai

Szakirányú oktatáshoz kapcsolódó tevékenységek elektronikus dokumentálása

A szakirányú oktatást folytató gazdálkodó szervezet és a tanuló szakirányú képzésben történő együttműködésének dokumentálása (tanulók nyilvántartása, mulasztások vezetése, tanulói előmenetel, szakirányú oktatás szakmai felépítésének nyomon követése) a regisztrációs és tanulmányi rendszerben (KRÉTA), elektronikusan történik. **Korábban ugyanezt a célt szolgáló, foglalkozási naplónak nevezett – papír alapú – dokumentumot felváltja az elektronikus felületű adatrögzítés.** A foglalkozási naplót a jövőben már csak a kifutó rendszerű, TSZ jogviszony alapján megvalósuló gyakorlati képzések esetében kell még kötelezően használni.

A KRÉTA-ban rögzített adatoknak tartalmazniuk kell:

- a szakmai tevékenységeket,
- változó képzőhely esetén annak helyszínét,
- a szakmai tevékenységre fordított időt,
- a tanuló értékelését, részvételét és mulasztását a szakirányú oktatásban.

3.1. A munka-, baleset- és a tűzvédelmi napló

A tanulót, illetve a képzésben részt vevő személyt a duális képzőhelynek a szakirányú oktatás feladataival összefüggő munkavédelmi oktatásban kell részesíteni.

A duális képzőhelynek oktatás keretében gondoskodnia kell arról, hogy a tanuló

- munkába álláskor,
- változó munkahelyen folyó munkavégzés esetében minden új helyszínen,
- munkaeszköz átalakításakor vagy új munkaeszköz üzembe helyezésékor,
- új technológia bevezetésekor

elsajátítsa és a szakirányú oktatás teljes időtartama alatt rendelkezzen az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés elméleti és gyakorlati ismereteivel, megismerje a szükséges szabályokat, utasításokat és információkat.

Az oktatást rendes munkaidőben kell megtartani, és időszakonként – a megváltozott vagy új kockázatok, megelőzési intézkedéseket is figyelembe véve – meg kell ismételni.

Az oktatás elvégzését a tematika megjelölésével és a résztvevők aláírásával ellátva írásban kell rögzíteni.

3.2. A munkabér kifizetésének igazolását szolgáló dokumentumok

A duális képzést szervező szervezet, a szakképzési munkaszerződés alapján pénzbeli juttatásként munkabért köteles fizetni a tanuló részére. A munkabért utólag, a tárgyhót követő hónap tizedik napjáig fizetési számlára történő átutalással kell teljesíteni.

3.3. Felelősségbiztosítás megkötését igazoló dokumentum

A szakirányú oktatásban részt vevő tanuló részére a duális képzőhely köteles felelősségbiztosítást kötni. A szakirányú oktatás szervezőjének szakképzési munkaszerződés esetében a duális képzőhely minősül, így a felelősségbiztosítás-kötési kötelezettség őt terheli.

3.4. Oktatói végzettséget igazoló dokumentumok

A duális képzést folytató szervezetnél folyó szakirányú oktatásban az oktató személyére vonatkozó feltételekről a 2.1. a) részben részletesen írtunk.

4. Létszámkorlát

A kis- és középvállalkozásnak minősülő duális képzőhely **12-nél több** tanulóval és képzésben részt vevő személlyel a szakképzési munkaszerződés megkötésének évét megelőző év átlagos statisztikai állományi létszám legfeljebb **30%-áig** köthet szakképzési munkaszerződést (SZMSZ-t).

Régi és új szakképzési rendszer párhuzamosan: a 30%-os kötöttségbe a meglévő tanulószerveződések száma nem számít bele (TSZ és SZMSZ tanulója nem számolandó össze!), rájuk továbbra is a régi „12 fős szabály” vonatkozik.

5. Összefoglaló a duális képzőhely szakirányú oktatással összefüggésben jelentkező feladatairól

- **kezdeményezi** – nyilvántartás hiányában – a kamarai nyilvántartásba vételt,
- **biztosítja** a szakirányú oktatáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket,
- **minőségirányítási rendszert működtet** vagy legalább a gazdasági kamara által kidolgozott szempontrendszerben meghatározott minőségi követelményeknek megfelel,
- **megköt** a szakképzési munkaszerződést a tanulóval, illetve a képzésben részt vevő személlyel,
- **biztosítja** az Szt.-ban meghatározott juttatásokat,
- tanuló, illetve a képzésben résztvevő személy javára **felelősségbiztosítást köt**,
- a szakképző intézménnyel **közösen alakítja ki** a szakirányú oktatásra vonatkozó képzési programot, amely tartalmazza
 - a tananyagelemek oktatásának a szakképző intézmény és a duális képzőhely közötti megosztását,
 - valamint a szakképző intézmény és a duális képzőhely általi közös értékelés és minősítés szempontjait,
- **kapcsolatot tart** a területileg illetékes gazdasági kamarával, szakképző intézménnyel, szülőkkel,
- a regisztrációs és tanulmányi rendszerben – a szakirányú oktatásával összefüggésben – **rögzíti**
 - a szakmai tevékenységeket, annak helyszínét, ha az eltér a duális képzőhely nyilvántartásba vett székhelyétől vagy telephelyétől,
 - a szakmai tevékenységre fordított időt,
 - a tanuló értékelését és
 - a tanuló részvételét és mulasztását a szakirányú oktatás során.

A duális képzőhely, jogszabály alapján a szakképzési tájékoztatási és információs központ keretében működtetett honlapon közzéteszi a szakképzési munkaszerződés megkötésére általa biztosított lehetőségeket. A közzétételnek tartalmaznia kell:

- a duális képzőhely bemutatkozását,
- a munkavégzés helyét és feltételeit,
- a duális képzőhely által kínált feltételek meghatározását,
- az elbírálásnál előnyt jelentő szempontokat,
- a jelentkezés módját és a közzététel időpontját.

6. Szakképzési munkaszerződés kötése (Szkt. 83.§)

- A tanulmányaikat 2020. szeptember 1-én és azt követően megkezdő tanulókkal köthető, technikumban két, szakképző iskolában egy év ágazati alapoktatást követően **(legelőször 2021-ben)**.
- Kétéves képzésben félév ágazati alapképzés után is köthető,
- A szakképzési munkaszerződés megkötése előtt lehetőség van kiválasztási eljárás lefolytatására, **előszerződés kötésére**,
- Megkötésével a tanuló és a duális képzőhely között **munkaviszony jön létre**,
- Duális képzőhely vállalja a tanuló szakirányú oktatáson való foglalkoztatását, juttatások, **munkabér biztosítását**,
- A szakképzési munkaszerződés **határozott időre jön létre**, a szakirányú oktatás kezdő napjától az oktatás időtartamára.

Szakképzési munkaszerződés minta: <https://dualis.mkik.hu/letoltesek/SZMSZ-MINTA-2021.docx>

Szakképzési munkaszerződés megszűnik:

- a tanulói jogviszony, illetve a felnőttképzési jogviszony megszűnésétől számított harmincadik napon, ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy tanulmányait más szakképző intézményben nem folytatja,
- a szakmai vizsga sikeres letétele hónapjának utolsó napján,
- a duális képzőhely jogutód nélküli megszűnése napján,
- a szakirányú oktatásban való részvételtől eltiltó határozat véglegessé válásának napján, azonnali végrehajtás elrendelése esetén a határozat közlésének napján,
- a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy halála napján.

Megszüntethető:

- közös megegyezéssel a közös megegyezésben megjelölt nappal,
- felmondással a felmondás közlésétől számított tizenötödik nappal,
- azonnali hatályú felmondással az azonnali hatályú felmondás közlésének napjával.

7. Munkabér és egyéb juttatások

Juttatások a duális képzőhelyen

- **Munkabér:** a minimálbér 60-100%-a
- **Egyéb juttatás:**
 - legfeljebb évente a minimálbér 100%-a,
 - ledolgozott munkanapokra arányosan.

A munkabér megállapításánál figyelembe kell venni:

- a tanuló felkészültségét
- tanulmányi eredményét,
- ágazati készségtanács által az adott szakmára vonatkozó javaslatában meghatározott mértéket,
- tanév kezdete előtt jön létre - teljes havi munkabér jár,
- tanév közben jön létre - időarányos munkabér jár.

- **munkabér:** havonta a tárgyév első hónapjának első napján érvényes kötelező legkisebb havi munkabér legalább hatvan százaléka, de legfeljebb a legkisebb havi munkabér összege
- **egyéb juttatás:**
 - a duális képzőhelyen a tanuló által választott szakmához szükséges szakképzettséggel betöltött munkakörben foglalkoztatottak részére biztosított juttatások (munkaruha, kedvezményes étkeztetés, útiköltség-térítés, egyéni védőfelszerelés, cafeteria)
 - A fentiek részére biztosított juttatással azonos mértékben, de **legfeljebb** a tárgyév első hónapjának első napján érvényes kötelező legkisebb **havi munkabér mértékéig**
 - a ledolgozott napokra tekintettel arányosan
- munkabér és egyéb juttatás a szakképzési munkaszerződés hatálybalépésének napjától, teljes hónapra jár.

8. A szakirányú oktatás finanszírozási rendszere 2021. január 1-től

8.1. Szakképzési hozzájárulásra kötelezettek köre:

Szakképzési hozzájárulásra kötelezettek a Pp. szerinti gazdálkodó szervezetek az egyéni vállalkozó kivételével, a személyi jövedelemadóról szóló törvény (a továbbiakban: Szja. tv.) szerinti egyéni vállalkozó és a Magyarországon vállalkozási tevékenységet folytató külföldi adóügyi illetőségű személy, ha Magyarországon székhellyel, telephellyel vagy fiókteleppel rendelkezik, vagy ha üzletvezetésének helye Magyarországon található.

A Pp. 7. § (6) bekezdése értelmében **gazdálkodó szervezetnek minősül** a gazdasági társaság, az európai részvénytársaság, az egyesülés, az európai gazdasági egyesülés, az európai területi társulás, a szövetkezet, a lakásszövetkezet, az európai szövetkezet, a vízgazdálkodási társulat, az erdőbirtokossági társulat, a külföldi székhelyű vállalat magyarországi fióktelepe, az állami vállalat, az egyéb állami gazdálkodó szerv, az egyes jogi személyek vállalata, a közös vállalat, a végrehajtói iroda, a közjegyzői iroda, az ügyvédi iroda, a szabadalmi ügyvivői iroda, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, a magánnyugdíjpénztár, az egyéni cég, továbbá az egyéni vállalkozó, emellett gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataiban az állam, a helyi önkormányzat, a költségvetési szerv, jogszabály alapján a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat alkalmazó egyéb jogi személy, az egyesület, a köztestület, valamint az alapítvány.

Mint láthatjuk, igen széles a szakképzési hozzájárulásra kötelezettek köre, azonban az Szkt. 105. § (2) bekezdése több gazdálkodó szervezetet mentesít a fizetési kötelezettség alól.

Teljes adómentesség illeti meg

- az államot, a helyi önkormányzatot és a nemzetiségi önkormányzatot,
- a költségvetési szervet,
- a köztestületet,
- a közhasznú szervezetet,
- az egyesületet, az alapítványt (ideértve a vagyonkezelő alapítványt, a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványt és a közalapítványt is),
- az egyházi jogi személyt, a vallási egyesületet,
- a lakásszövetkezetet, a szociális szövetkezetet, az iskolaszövetkezetet, a közérdekű nyugdíjas szövetkezetet és a kisgyermekkel otthon lévőket szövetkezetét,
- a víziközmű-társulatot,
- a büntetés-végrehajtásnál a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdálkodó szervezetet.

Részleges adómentesség illeti meg

- az Eütv. 3. § f) pontjában meghatározott **egészségügyi szolgáltatót** (egészségügyi szolgáltató: a tulajdoni formától és fenntartótól függetlenül minden, egészségügyi szolgáltatás nyújtására és az egészségügyi államigazgatási szerv által kiadott működési engedély alapján jogosult egyéni egészségügyi vállalkozó, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet) – feltéve, hogy az egészségbiztosítási szervvel szerződést kötött és nem költségvetési szervként működik – az Eütv. 3. § e) pontjában meghatározott, részben vagy egészben az államháztartás terhére támogatott egészségügyi közszolgáltatás ellátásával összefüggésben őt terhelő szociális hozzájárulási adó alapja után,
- az Szja tv. szerinti **egyéni vállalkozót** a szociális hozzájárulási adó alapja után, ide nem értve az általa foglalkoztatottra tekintettel őt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját,
- az egyéni cég, a végrehajtói iroda, a szabadalmi ügyvivő iroda, az ügyvédi iroda vagy a közjegyzői iroda tevékenységében **személyesen közreműködő tagot** a szociális hozzájárulási adó alapja után, ide nem értve az általa foglalkoztatottra tekintettel őt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját.

A mentesítési szabály alapján azok a szakképzési hozzájárulásra kötelezettek, akik teljes mentességet élveznek, ha duális képzőhelyként részt vállalnak a szakirányú oktatásban, függetlenül attól, hogy a kötelezettségül a bevallásban „0”-val szerepel, a szakképzési hozzájárulás adónemen adó visszaigénylő pozícióba kerülhetnek. (A szabályozással megszűnt a gyakorlati képzőként, saját döntés alapján történő bejelentkezési kötelezettsége az egyéb szervezeteknek, például az alapítványoknak.)

2021. július 1-jétől a közhasznú nonprofit gazdasági társaságok már nem szerepelnek a részleges adómentességet élvezők körében, ők, mint közhasznú szervezetek a teljes adóalapjuk után mentességet élveznek.

Az Szkt. 2021. január 1-jétől a kötelezettség alanyaként nevesíti az Szja tv. szerinti egyéni vállalkozót is, így az átalányadózó egyéni vállalkozó is alanya a szakképzési hozzájárulásnak, ezáltal, ha részt vesz duális képzőhelyként a szakirányú oktatásban, a gyakorlati képzéssel kapcsolatban élhet a bruttó kötelezettség csökkentés lehetőségével.

8.2. A szakképzési hozzájárulás alapja és mértéke

A szakképzési hozzájárulás alapja – Szcho tv. 1. § (4) bekezdése szerinti jövedelemnek az Szja tv. szerinti adóalapként meghatározott összege és a Szcho tv. 1. § (5) bekezdésében meghatározott jövedelem kivételével – a szakképzési hozzájárulásra kötelezettet terhelő szociális hozzájárulási adó alapja. Mértéke a szakképzési hozzájárulás alapjának a másfél százaléka.

A 2021. július 1-jétől hatályos szabályozással törvényi szintre emelkedett, hogy a béren kívüli juttatások, egyes meghatározott juttatások, a kamatkedvezményből származó jövedelmek és a magánszemély külön adózó jövedelmei után nem kell szakképzési hozzájárulási kötelezettséget teljesíteni.

Ahhoz, hogy a szakképzési hozzájárulási kötelezettséget megállapíthassuk, először a szociális hozzájárulási adó alapját kell pontosan meghatároznunk.

Fontos szabály került pontosításra az Szkt. 105. § (3) bekezdésének 2021. július 1-jei módosításával. A szabály egyértelműsíti, hogy **nem keletkezik szakképzési hozzájárulás fizetési kötelezettség** azokban az esetekben, amikor a kötelezettet nem terheli szociális hozzájárulási adófizetési kötelezettség. Ebbe a körbe tartoznak a KIVA adózó kötelezettek, a KATA hatálya alá tartozó kötelezettek a bejelentett kisadózó tekintetében, a Szcho tv. kedvezményezett foglalkoztatáshoz kapcsolódó adókedvezményeket érvényesítők, ahol a minimálbérig vagy a minimálbér kétszereséig nem kell a munkáltatónak szociális hozzájárulási adót fizetnie, illetve a Szcho tv. által nevesített bizonyos jogállásra, tevékenységre tekintettel juttatott jövedelmek mentesítésének esetei.

KIVA adóalany adókötelezettsége

A KIVA adóalany szakképzési hozzájárulás alóli mentesülését a KIVA tv. (2012. évi CXLVII. törvény) 21. § (2) bekezdésének c) pontja mondja ki.

A Módtv. hatályba lépésével lehetőség nyílik a KIVA adóalanyiságot választó duális képzőhelyeknek is az adó visszaigénylésére. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium és a Pénzügyminisztérium egyeztetett szakmai álláspontja alapján:

„A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (a továbbiakban: KIVAtv.) 9. § (1) bekezdés d) pontja alapján a kisadózó vállalkozások tételes adóját jogszerűen választó kisadózó vállalkozások és kisadózók az adóalanyiság időszakában mentesülnek a szociális hozzájárulási adó és a szakképzési hozzájárulás megállapítása, bevállása és megfizetése alól. Tekintettel arra, hogy a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Szkt.) 107. § (4) bekezdése alapján az olyan duális képzőhely, aki alanya a szakképzési hozzájárulásnak, de szakképzésihozzájárulás-fizetési kötelezettség a 105. § (2) bekezdése vagy más törvény rendelkezése alapján nem terheli, az e § szerinti adókedvezményt adó-visszaigénylés keretében érvényesítheti.”

A fenti állásfoglalás alapján a KIVA tv. hatálya alá tartozó kisadózó vállalkozások és kisadózók – a szociális hozzájárulási adó és a szakképzési hozzájárulás tekintetében adómentességben részesülve – az adóalanyiságuk időszakában az Szkt. szerinti adókedvezményt adó-visszaigénylés keretében érvényesíthetik.

Foglalkoztatáshoz kapcsolódó kedvezmények

Foglalkoztatáshoz kapcsolódó kedvezmények tekintetében a kifizetőnek a minimálbér mértékéig nem keletkezik szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettsége a munkaerőpiacra lépők foglalkoztatása esetén a foglalkoztatás első két évében, a három vagy több gyermeket nevelő munkaerőpiacra lépők esetében a foglalkoztatás első három évében. Azok a foglalkoztatók, akik megváltozott munkaképességű munkavállalót foglalkoztatnak a foglalkoztatásuk időtartama alatt a minimálbér kétszereséig mentesülnek a szociális hozzájárulási adó – és ezáltal a szakképzési hozzájárulás – megfizetése alól.

A teljesség igénye nélkül nem terheli a szociális hozzájárulási adóra vonatkozóan fizetési kötelezettség az alábbi tevékenységre, jogállásra tekintettel juttatott jövedelmeket a SzocHo tv. 5. §-a alapján:

- a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozónak;
- a társas vállalkozásnak a kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozóra tekintettel;
- az iskolaszövetkezetnek a nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló, képzésben részt vevő személy, hallgató tagjával fennálló jogviszonyára – 25. életévének betöltéséig a tanulói, hallgatói, felnőttképzési jogviszonya szünetelésének időtartama alatt is – tekintettel;
- a szociális szövetkezetnek a tagi munkavégzési jogviszonyban álló tagjával fennálló jogviszonyára tekintettel;
- a **szakképzési munkaszerződés** alapján létrejött jogviszonyra tekintettel,
- **2021. június 10-től a tanuló szerződés** alapján létrejött jogviszonyra tekintettel kifizetett díjazás
- a **hallgatói munkaszerződés** alapján létrejött jogviszonyra tekintettel;
- a közérdekű nyugdíjas szövetkezetnek az öregségi nyugdíjban vagy átmeneti bányászjáradékban részesülő tagja között fennálló jogviszonyára tekintettel;
- a kifizetőnek a Tbj. szerint kiegészítő tevékenységet folytató személyre tekintettel

Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy a tanuló szerződés alapján kifizetett díjazást a 2021. július 1-je után történt kifizetések esetén nem terheli szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség.

9. Munkajogi szabályok

Munkajogi szabályok	
Napi munkaidő	-Legfeljebb 8 óra (6-22 óra között) -Fiatal munkavállaló esetén: legfeljebb 7 óra (6-22 óra között)
Napi pihenőidő	16 óra
Munkaközi szünet	4,5 órát meghaladóan legalább 30 perc, 6 órát meghaladóan legalább 45 perc – szakirányú oktatási időn belül
Munkaidő beosztás	Két heti munkaidő keret
Szabadság	18 év alatt 45 (munkanap) szabadság, 18 év felett 30 (munkanap) szabadság
Betegszabadság	15 nap
Táppénz	18 éves korig korlátlan 18 éves kor felett biztosítási jogviszony mértékéig
Felkészülési idő	4 munkanap / érettségi vizsgatárgyanként +15 munkanap szakképző iskolában letöltve

Jogok és kötelezettségek:

- **rendkívüli munkaidő** nem rendelhető el,
- a szabadság tartamára **távolléti díj** jár
- mentesülés a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettség alól (ezekre a mentességekre is *munkanapokban* jogosult a tanuló!),
- **kártérítési ügyben** a szakképzési munkaszerződésre vonatkozóan a felek közötti jogvita esetén: közvetítői eljárás igénybevétele kötelező, díj, eljárás költsége a duális képzőhelyet terheli, per csak eredménytelenség esetén.

20%-os „sikerdíj”

A bruttó kötelezettség csökkenthető a szakképzési munkaszerződésre és Szt. átmeneti rendelkezései (128. § (5) bekezdés bb) alpont) alapján a tanuló szerződésre is tekintettel az igénybe vett adókedvezmény **húsz százalékának megfelelő összeggel, ha a tanuló sikeres szakmai vizsgát tett.**

A bruttó kötelezettség eredményhez kötött csökkentése (annak megállapítása, bevallása) az **elszámoló bevallás** keretében történhet meg. Ebből és az Szt. 107. § (3) bekezdéséből következik az is, hogy ez a kedvezmény **kizárólag az adott évi adókötelezettség tekintetében az adott évre vonatkozó fizetendő szakképzési hozzájárulás mértékéből érvényesíthető.** Az adókedvezmény alapja a szakképzési munkaszerződés teljes időtartamára számított (igénybe vett) kedvezmény összege, mértéke pedig, annak 20 százaléka. Az adókedvezményt a sikeres szakmai vizsgát tett tanulónként, illetve képzésben részt vevő személyenként kell megállapítani és igénybe venni. A szakképzési hozzájárulásra kötelezett az így megállapított mértékkel csökkentheti az adott adóévi szakképzési hozzájárulás-fizetési kötelezettségét.

Tanuló díjazására vonatkozó szabályok	
Szerződés tanév kezdete előtt jött létre	Munkabér teljes hónapra megilleti
Szerződés tanév közben jött létre	Munkabér naptári napra arányosítva jár
Igazolt hiányzás	Munkabér nem csökken
Igazolatlan hiányzás	Munkabér/ havi gyakorlati nap Egy napi igazolatlan hiányzás miatti csökkentés
Betegszabadság	Munkabér/ havi gyakorlati nap x 0,7 (15 napra)

Adó és járulékkötelezettség	
Közteher	Szakképzési munkaszerződés alapján
Szociális hozzájárulási adó	Nincs (Szocho.tv.5.§ (1) ea) pontja)
Szakképzési hozzájárulás	Nem terheli
Személyi jövedelemadó	Minimálbér mértékéig adómentes, felette 15% (Szja tv.1.sz.mell. 4.11.)
Egyéni járulék	18,5 % társadalombiztosítási járulék (Tb.tv.25§ (1) bek.)

A tanulók társadalombiztosítási jogállása

A tanuló a Tb. tv. 6.§ (1) bekezdés a) pontja alapján **biztosítottnak minősül**. A T1041-es nyomtatványon a gyakorlati képzőnek bejelentési kötelezettsége van a **1101 jogviszonykódon**. A szakképzési munkaszerződés alapján kifizetett díjazásból **18,5% társadalombiztosítási járulékot** kell levonni (Tb.tv.25.§ (1) bek.).

10. Csökkentés vagy visszaigénylés gyakorlati képzéssel

A szakképzési hozzájárulás bruttó kötelezettsége tanulónként, illetve felnőttképzési jogviszonyban álló képzésben részt vevő személyenként a szakirányú oktatás **arányosított önköltsége alapján megállapított egynapi mérték** és – a szakképző intézményben teljesített oktatási nap kivételével – az **adóév munkanapjai számának szorzataként** megállapított összeggel lesz csökkenthető.

A **szakirányú oktatás arányosított önköltsége** a 2021. évi költségvetési törvény (2020. évi XC. törvény) 67.§ (4) bekezdése értelmében **1 200 000 forint/fő/év**.

Szakmánként alkalmazott súlysorzó = szakmaszorzó (Sztvhr.¹ 332/A § (2) bekezdése) és az évfolyami szorzó (Sztvhr. 332/A § (3) bekezdése) szorzata.

- Példa ágazatonkénti szakmaszorzóra

Ágazat	Szaktanulmányos	Technikus
Elektronika	2,42	2,85
Építőipar	2,42	2,42
Épületgépészet	2,42	2,42
Fa- és bútortermelés	2,42	2,42
Gépészet	2,42	2,85
Kereskedelem	2,2	2,2
Közlekedés és szállítmányozás		2,2
Specializált járműgyártás	2,85	2,85
Szépészet		2,42
Turizmus-vendéglátás	2,2	2,2

- Évfolyami szorzó:

Képzési idő	Első szakképző évfolyamon	Második szakképző évfolyamon	Harmadik szakképző évfolyamon
Legfeljebb 1 év	1,00		
Legfeljebb 2 év	1,20	0,80	
Legfeljebb 3 év	1,20	1,00	0,80

¹ 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról (a továbbiakban Sztvhr)

Igénybe vehető adókedvezmény számítása egy adott hónapban 2021-től, szakképzési munkaszerződés esetén

Számítási példa Gépjármű-mechatronikus (4 0716 1905) szakmában:

		évfolyam	
		1.	2.
a	önköltség (Ft/év/fő)	1 200 000	
b	évfolyami szorzó	1,2	0,8
c	szakmaszorzó	2,85	2,85
d	szakmai súlyszorzó (b x c)	3,42	2,28
e	arányosított önköltség (a x d)	4 104 000	2 736 000
f	képzési napok száma az adott hónapban (szakmánként és havonta változó)*	10	10
g	éves munkanapok száma 2021-ben	254	254
kedvezmény összege (e / g x f)**		161 575	107 716

*Képzési napok száma = Havi munkanapok száma – elméleti oktatási napok száma

** (+TAO kedvezmény)

- A **társasági adó** törvény lehetőséget biztosít az **adózás előtti eredmény** csökkentésére a szakképzési munkaszerződés keretében duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásban részt vevő tanulónként, képzésben részt vevő személyenként megkezdett hónap után havonta az adóév első napján érvényes **minimálbér 24%-val**.
- Az **egyéni vállalkozó** (Szja. 49/B.§) a **vállalkozói bevételeit** – legfeljebb annak mértékéig – csökkentheti a szakképzési munkaszerződés alapján, a duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatás esetén minden megkezdett hónap után havonta a **minimálbér 24%-ával**.

Segítség a számításhoz: <https://dualis.mkik.hu/kalkulator>

11. Mellékletek

1.sz. melléklet: Nyilvántartásba vételi-kérelem

2.sz. melléklet: Szakképzési munkaszerződés minta

Kérelem elbírálásában eljáró illetékes kamara:
Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

Nyilvántartásba vételi kérelem

(A nyomtatványt kérjük, hogy olvasható, nyomtatott nagybetűkkel, vagy elektronikusan töltsse ki.)

A kérelem benyújtásának célja (a kérelem célját kérjük a négyzetben X-el jelölni)

- ☐ gyakorlati képzésre jogosult szervezetek nyilvántartásába történő felvétel iránti kérelem
- ☐ nyilvántartásban szereplő szervezet új telephelyének nyilvántartásba vétel iránti kérelem
- ☐ nyilvántartásban szereplő szervezet új szakképesítés/szakma képzésének nyilvántartásba vétele iránti kérelem
- ☐ teljesítési megbízottal/közreműködővel tervezem a duális képzést megszervezni
- ☐ a nyilvántartásba vételről szóló értesítés kiadását papír alapon kérem

1. A nyilvántartásba vételt kezdeményező szervezet székhelyének és a képzésben érintett (2.pont) telephelyének adatai

1. 1.	Adószáma:										
1. 2.	Szervezet teljes neve:										
1. 3.	Rövid neve:										
1. 4.	Cégjegyzékszám/ Egyéni vállalkozói nyilvántartási száma/Törzskönyvi nyilvántartási száma ¹ :										
1. 5.	Statisztikai számjele:										
1. 6.	Fő tevékenységének ágazati kódja: (TEÁOR)					Megnevezése:					
1. 7.	Székhely címe:										
1. 8.	Székhely telefonszáma/i:										
1. 9.	Székhely e-mail címe:										
1. 10.	A szervezet törvényes képviselőjének:	Neve:					Beosztása:				
1. 11.	A szervezet szakirányú oktatásért felelős vezetőjének:	Neve:					Beosztása:				
		Tel. száma:					E-mail címe:				

¹ A vonatkozó forma aláhúzendő

2.1.	Képzőhely (telephely) neve:		
2.2.	A képzőhely (telephely) címe:		
		Tel. száma:	E-mail címe:
2.3.	A képzőhelyen a duális képzésért felelős személy	Neve:	Beosztása:
		Tel. száma:	E-mail címe:
2.3.1	Rendelkezik kamarai gyakorlati oktatói tanúsítvánnyal?	igen	nem

3. Oktatni kívánt szakképesítések és adatai

Szakképesítés/szakma megnevezése	OKJ/azonosító száma	Oktatni kívánt tanulói létszám

4. Oktatni kívánt tanuló(k) adatai (abban az esetben kell kitölteni, ha már ismert a képezni kívánt tanuló(k) személye)

Tanuló neve	Szakképesítés/szakma megnevezése	OKJ/azonosító száma

5. A tanuló(k) elméleti képzését végző intézmény(ek) adatai

Szakképző intézmény neve	Címe

Dátum:, 20.... év, ... hónap nap

P.H.

.....
Szervezet törvényes képviselője

NYILATKOZAT

A GAZDÁLKODÓ SZERVEZET MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI RENDSZERÉRŐL

Alulírott.....(név) a
.....(gazdálkodó szervezet neve) képviselőjében
nyilatkozom, hogy a vállalkozás:

- a) A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 19. § (3) bekezdése és a szakképzési törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II.7.) Korm. rendelet 47.§-50.§-a szerinti minőségirányítási rendszert működteti.
- b) Nem rendelkezik a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 19. § (3) bekezdése és a szakképzési törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II.7.) Korm. rendelet 47.§-50.§-a szerinti minőségirányítási rendszerrel, ezért kérem, hogy a nyilvántartásba vételi eljárás során a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 82. § (1) bekezdés d) pontjának megfelelően, a Kamarai Minőségi Szempontrendszernek való megfelelést vizsgálják.

aláírás

Dátum: 20..... ..

Útmutató a „Nyilvántartásba vételi igény bejelentése” minta kitöltéséhez

1. A kérelem elbírálásában a képzés helyszíne szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara az eljáró szerv. Ezek jegyzéke a www.mkik.hu és a www.tanuloszerzodes.hu webcímen található. A kérelmet a területileg illetékes kamarához kell postai úton, vagy elektronikus formában eljuttatni.
2. A **kérelem nyomtatványt telephelyenként külön** kell benyújtani.
3. Az 1. és 2. pontokban a képzésbe bekapcsolódó szervezet székhelyének központi adatait, valamint a képzés helyszínéül szolgáló telephelyének(képzőhely) adatait szükséges rögzíteni. Abban az esetben is kérjük mindkét pont kitöltését, ha a képzés a székhelyen fog megvalósulni, így azonosak az adatok.
4. A 3. pont alatt kell megnevezni azon szakképesítések körét, amelyben gyakorlati képzést kívánnak indítani, valamint a gyakorlati képzésben részesíteni kívánó tanulók számát.
5. A 4-5. pontokat csak abban az esetben szükséges kitölteni, ha a kérelem bejelentésekor már ismert a képezni kívánt tanuló(k) személye.
6. Az 3., 4. és 5. táblázat sorai igény szerint szűkíthetők, illetve bővíthetők.
7. Amennyiben a szervezet nem szerepel a kamara gyakorlati képzésre jogosult szervezetek nyilvántartásában, nyilvántartásba vételi eljárás lefolytatására van szükség.
8. Felhívjuk szíves figyelmét, ha a területileg illetékes gazdasági kamara nyilvántartásba vétel hiányában nyújtott gyakorlati képzés folytatásáról szerez tudomást, törvényi kötelezettsége, hogy a szabálytalanul képző szervezettel szemben eljárást indítson.
9. A kérelemhez csatolandó dokumentumok:
 - a. Képzési program
 - b. Kamarai Minőségi Szempontrendszer
 - c. Szakirányú oktatásért felelős végzettségét igazoló dokumentumokat, tanúsítványokat, igazolásokat
 - d. Ágazati Képzőközpont esetén a cégbírósági bejegyzést